

जैन समाजात प्रचंड खपाचे व लोकप्रिय मासिक

जैन जागृति

(Since 1969)

www.jainjagruti.in

६२ ऋतुराज सोसायटी, पुणे-सातारा रोड, भापकर पेट्रोल पंपा
समोर, सिटी प्राईडच्या पुढची लेन, पुणे ४११०३७.

☎ : (०२०) २४२१५५८३

मोबाईल : संजय ९८२२०८६९९७, सुनंदा ९४२३५६२९९१

संपादक व प्रकाशक : संजय के. चोरडिया

सौ. सुनंदा एस. चोरडिया

❖ संस्थापक ❖

स्व. श्री. कांतीलालजी चोरडिया

❖ वर्ष ५१ वे ❖ अंक १ ला ❖ सप्टेंबर २०१९ ❖ वीर संवत् २५४५ ❖ विक्रम संवत् २०७६

या अंकात	पान नं.	पान नं.
● जैन जागृति ५१ वर्षात पदार्पण.....	२३	● अन्तरंग शत्रु जय : ३ लोभ १०५
● वाचकांचे मनोगत	२५	● ऐसी हुई जब गुरुकृपा ११२
● कव्हर तपशील	३२	● कर्म की गति न्यारी ११५
● पर्युषण : आत्मशुद्धी का महापर्व	४३	● रत्न संदेश ११९
● क्षमा	४८	● लाईफ मॅनेजमेंट के प्रभावी गुरु १२०
● पर्युषण पर्व : अपने मुल अर्थ में	५१	● आर्य स्थूलिभद्र १२१
● पर्युषण पर्व शुद्धी सिद्धी का पर्व	५६	● परखो, परखाना है जरूरी १२३
● दीपावली पूजन विधी	६७	● विराट वागरणा १२५
● दीपावली पूजन मुहुर्त	७३	● धर्माच्या कॉलम मध्ये जैन लिहा १२९
● अंतिम महागाथा		● ये तो सच है कि भगवान है १३१
● * ७ : भक्ति से भरा प्रेम ७५		● क्यों होता है तनाव ? १३९
● * ८ : स्वतंत्रता छिनना अपराध है ७९		● कोशिश पर किसलिए ? १४३
● मौत को धन्यवाद ८१		● महान वैज्ञानिक-डॉ. दौलतसिंह कोठारी १४४
● जैन समाज गौरव -		● अकादमिक विश्वात जैन इतिहासाचे महत्त्व १४७
● प्रा. डॉ. संजय चोरडिया ९१		● 'हास्य' आनंदी जीवनाची गुरुकिल्ली १५१
● धर्म के दश लक्षण जानने का पर्व पर्युषण ९७		● डायमंड डायरी : खोट १५३
● गुणियों से सीखें गुण १०१		● नाते तोडणाऱ्याला नव्हे टिकवणाऱ्याला साथ
● महावीर का पुरुषार्थ : एक चिंतन १०३		● द्या, अर्धवट माहितीतून बदनामी करू नका १५५

● ज्ञान का अजीर्ण : अहंकार	१५७	● पाणपोई, लोणावळा - उद्घाटन	१७७
● यह मकान हमेशा नहीं रहेगा	१५९	● श्री. संतोषजी कर्नावट - मारुती व्हॅन भेट	१७७
● होय पंचेचाळीशी नंतर मी बदलतोय	१६०	● सौ. सायरबाई बाफना ८१ वा वाढदिवस	१७९
● हास्य जागृति	१६१	● श्री. बस्तीमलजी सोळंकी - सन्मान	१७९
● सेवा का फल	१६३	● इंदूमती बन्सीलाल संचेती ट्रस्ट, पुणे	१८०
● भाऊ	१६५	● विश्वकोष एंवम् प्राज्ञा पाठशाला, वाई	१८३
● अध्यात्मिक पर्व - पर्युषण	१६७	● स्मार्ट वापर मोबाईलचा	१८४
● दुसरे से तुलना न करें	१६९	● कैसे रहे स्वस्थ ?	१८७
● आनंद जन्मोत्सव - बेंगलोर	१७१	● चारोळ्या	१९०
● वीतराग सेवा संघ, पुणे	१७२	● सुख माने सुख होता है	१९१
● जय आनंद ग्रुप, पुणे	१७२	● लक्ष रहे सदा वितरागता का	१९२
● जैन परिणय बंधन, पुणे	१७३	● कडवे बोल	१९३
● जैन फुलराणी, मुंबई - परिचय संमेलन	१७३	● संवत्सरी एकता में बाधक तत्त्व...	१९५
● ज्ञानभारती प्रतियोगिता	१७५	● हर दिन सफल बनाओ	२०३
● डॉ. दिलीप धींग सन्मान	१७५	● आशाशहा की वीर माता	२०७
● सलग २५ तास देशभक्तीच्या गायनाचा विक्रम सूर्यदत्ताच्या नावावर	१७६	● आत्म शुध्दी का पर्व संवत्सरी	२०९
		● विविध धार्मिक, सामाजिक बातम्या	

जैन जागृति मासिकाचे वर्गणी दर ❖ एका वर्षात तीन मोठ्या अंकासहित

पंचवार्षिक रु. २२००

त्रिवार्षिक रु. १३५०

वार्षिक रु. ५००

या अंकाची किंमत ५० रुपये.

● www.jainjagruti.in

● www.facebook.com/jainjagrutimagazine

जैन जागृति वर्गणी व जाहिरात - रोख/मनिऑर्डर/ड्राफ्ट/AT PAR चेक/ पुणे चेकने / RTGS / SBI Online / Jain Jagruti Website इत्यादी द्वारा पाठवावी.

BANK ACCOUNT DETAILS - A/C Name : JAIN JAGRUTI

Bank : STATE BANK OF INDIA

Branch : Market Yard, Pune 37.

Current A/c No. : 10521020146

IFS Code : SBIN0006117

'जैन जागृति' हे मासिक मालक, मुद्रक व प्रकाशक एस. के. चोरडिया यांनी प्रकाश ऑफसेट, शॉप नं. १२-१३, पर्वती टॉवर्स, पुणे - ४११००९ येथे छापून ६२ बी, ऋतुराज सोसायटी, पुणे-सातारा रोड, पुणे - ४११०३७ येथे प्रसिध्द केले. संपादक - एस. के. चोरडिया

"Jain Jagruti" monthly magazine is owned, printed & published by S. K. Chordia, Printed at Prakash Offset, Shop No. 12-13, Parvati Towers, Pune 411009. Published at 62-B, Ruturaj Society, Pune - Satara Road, Pune - 411 037. Editor - S. K. Chordia

टिप : या अंकात प्रसिध्द झालेल्या मताशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही. जैन जागृति संबंधित कोणत्याही कायदेशीर कारवाईसाठी पुणे न्यायलय क्षेत्र ग्राह्य धरले जाईल.

जैन जागृति मासिकात जाहिरात व वर्गणीसाठी संपर्क करा

फोन (०२०) २४२१५५८३ मो. संजय: ९८२२०८६९९७ सुनंदा: ९४२३५६२९९१, www.jainjagruti.in
Email : jainjagruti1969@gmail.com • Press Email : prakash.offset@rediffmail.com

◆ जैन जागृतिचे प्रतिनिधी ◆

- ❖ भोसरी, चिंचवड, निगडी - श्री. चांदमलजी लुंकड - फोन : २७११९९४९, मो. ९९२१९१९४०९, ९४२२८३२८४९
- ❖ पुणे शहर ❖ जळगाव - श्री. अनील कुचेरिया, मो. : ९७६३६४५०५५
- ❖ गुरूवार पेठ, पुणे - श्री. जैन पुस्तक भंडार, फोन : २४४७२९५८
- ❖ धनकवडी, पुणे - श्री. सुरेंद्र हिरालालजी बोरा, मो. ७५८८९४३०१५ / ९३७३६८२१३७
- ❖ महावीर प्रतिष्ठान, पुणे - निलम रमेशचंद्र शहा, मो. ९०९६८००५४७
- ❖ सदाशिव पेठ परिसर, पुणे - सौ. स्वाती राजेंद्रजी कटारिया, मो. : ९८८१२०४३९०
- ❖ वडगाव शेरी, पुणे - सौ. भारती सुभाष नहार, मो. : ९८९०२७८३४६
- ❖ वडगाव मावळ, पुणे - श्री. राजेंद्र बाफना, मो. ९८२२२६२९०१
- ❖ खडकी, पुणे - श्री. विलास मुथा, मो. ९६२३१४८९८४
- ❖ औंध, पाषाण, हिंजवडी, सांगवी, थेरगाव - श्री. शिरीषकुमार शांतीलालजी डुंगरवाल, मो. ९०२१३००५५९
- ❖ दापोडी, पुणे - श्री. प्रवीण झुंबरलालजी चोरडिया, मो. ९९२२७५७७०६
- ❖ नांदेड सिटी, पुणे - श्री. प्रकाशजी हरकचंदजी बोथरा, मो. ९०११९८३६६६ / ७२७२९७२९९९
- ❖ दौंड, श्रीगोंदा - श्री. रविंद्र चैनसुखलालजी गुगळे - ९८९०७२३४०२
- ❖ अहमदनगर - श्री. महेश एम. मुनोत - मो. ९४२०६३९२३०
- ❖ जामखेड, आष्टी व कर्जत तालुका - श्री. प्रफुल शांतीलालजी सोलंकी - मो. ९४०३६८५६७७, ८०८७७०००७०
- ❖ कुर्दुवाडी, बार्शी - श्री. सुभाष मोहनलाल लुणिया, मो. ८७९३००००८१
- ❖ बीड - श्री. महावीर पन्नालालजी लोढा, मो. ९४२०५५६३२५
- ❖ सोनई - श्री. मदनलालजी सी. भळगट - फोन : ०२४२७-२३१४६१, मो. ९८८१४१४२१७
- ❖ औरंगाबाद - श्री. सुभाषचंदजी मांडोत-फोन: (०२४०) २३५३४३८ मो.: ९४२२७०५९२१
- ❖ मुंबई खारघर- श्री. मदनलालजी गांधी-मो. ९८२०५३६७९३
- ❖ नाशिक - श्री. पुखराजजी बाबुलालजी जैन (कवाड) फोन: ०२५३-२३११००८, मो. ९४२३९३९९९०
- ❖ नाशिक - मनोज लखीचंदजी खिंवसरा, रविवार पेठ, नाशिक. मो. ९७६२२२१५०५
- ❖ गारगोटी (जि. कोल्हापूर) श्री. श्रीकांत राजाराम शहा, मो. ९८६०१०७७९२
- ❖ श्रीरामपूर - श्री. निलेश सुवालालजी हिरण, मो. : ९३२६९७२७४७
- ❖ बारामती - डॉ. महावीर छगनलालजी संचेती, फोन : ०२११२-२२३८०७ मो.: ९३२५००४९५०
- ❖ अमळनेर, जि. जळगाव - श्री. मयुरकुमार केवलचंदजी जैन, मो. ९४२२६५७१७७
- ❖ धुळे - श्री. चेतन सतिष कोटेचा, सुभाषनगर, धुळे, मो. ९४०४१९२४३४, ९४२०६६१४२६
- ❖ शहादा, जि. नंदुरबार - श्री. मनोजकुमार विरचंदजी बाफना, मो. ९४२१५२९६२६
- ❖ इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर - श्री. पोपटलालजी बिसनदासजी गुगळे, मो. ९८२२६५०९९८
- ❖ मिरज, जि. सांगली - श्री. राजेंद्र वसंतलाल शहा, मो. ९४२११०५७४८
- ❖ कोल्हापूर - सौ. लता कांतीलालजी ओसवाल, मो. ९४२३२८६०१४ फोन. ०२३१-२६९५४३३
- ❖ सातारा व सातारा जिल्हा - श्री. जयकुमार कांतीलाल शहा, वाठार, मो. - ७५८८५६१३२०, ९८५०९८२६४४

जैन जागृति ५१ व्या वर्षात पदार्पण..

जैन जागृतिचे संस्थापक

स्व. श्री. कांतिलालजी फुलचंदजी चोरडिया

संजय चोरडिया

सौ. सुनंदा चोरडिया

सप्टेंबर २०१९ - पर्युषण अंका बरोबर गेली ५० वर्षे ध्येयनिष्ठ, व्यासंगी आणि विवेकी पत्रकारितेची कास धरून समाजोन्नतीचा वसा घेतलेले “जैन जागृति” ५१ व्या वर्षात पदार्पण करीत आहे.

वीतराग प्रभू व गुरु भगवंताचे आशिर्वाद, वर्गणीदार, जाहिरातदार, लेखक, पत्रप्रचारक, प्रिटींग प्रेस, बायंडर, पोस्ट ऑफीस आणि हितचिंतक यांच्या सहयोगाने व सहकार्यां मुळेच जैन जागृतिने ५० वर्षे आपली यशस्वी वाटचाल पूर्ण केली आहे. या सर्वांचे खूप खूप आभार. धन्यवाद !

पुणे शहरातून गेली ५० वर्षे दरमहा नियमितपणे

प्रकाशित होणारे ‘जैन जागृति’ मासिकाची सुरुवात १५ ऑगस्ट १९६९ रोजी स्व. श्री. कांतिलालजी चोरडिया यांनी केली. त्या काळी मासिके व वर्तमान पत्रामधून जैन समाजाची फार थोडी माहिती प्रसिद्ध होत होती व त्यातही जैन धर्माबद्दल, समाजाबद्दल चूकीची माहिती येत असे. सर्वांना जैन धर्माची खरी ओळख व्हावी, जैन इतिहास, जैन कथा साहित्य, दीपावली जैन विधी, जैन तीर्थक्षेत्र इ. माहिती सर्वांना व्हावी या उद्देशाने प्राध्यापकाची नोकरी सोडून त्यांनी ‘जैन जागृति’ मासिक सुरु केले.

मासिक व्यवस्थित चालण्यासाठी अथक परिश्रम घेतले. स्वतः महाराष्ट्रातील अगदी लहानात लहान गावात जावून ग्राहक बनवले. मासिकात उत्कृष्ट साहित्य प्रकाशित व्हावे यासाठी स्वतः गाढा अभ्यास करून अनेक लेख लिहिले. त्यांच्या पुरुषार्थाने ‘जैन जागृति’ मासिक नावारुपाला आले, लोकप्रिय झाले. व अल्पकाळात ‘जैन जागृति’ जैन समाजात सर्वांत जास्त खपाचे मासिक बनले. त्यांच्या या कार्यात पत्नी चंचलबाई यांची मोलाची साथ मिळाली.

श्री. कांतिलालजी यांच्या निधनानंतर गेल्या २० वर्षांपासून ‘जैन जागृति’ मासिकाची धुरा संजय चोरडिया व सौ. सुनंदा चोरडिया सांभाळत आहे. ‘जैन जागृति’चा मुळ गाभा तसाच ठेवून, त्यात नवीन विचाराची, आधुनिकतेची भर घालून मासिक प्रकाशनात उच्च शिखर गाठले आहे.

नावाला साजेसे धार्मिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, कौटुंबिक सर्वस्पर्शी लेख या अंकात प्रसिध्द होतात. समाजावर होणाऱ्या अन्यायाच्या विरोधात लेखणीद्वारे खरी बाजू मांडली जाते. याच बरोबर समाजातील ताज्या घडामोडीच्या बातम्या यांना योग्य स्थान दिले जाते. एक संप्रदाय किंवा एक संस्था पुरते जैन जागृति मर्यादित नाही. समाजातील सर्व संप्रदाय, उपसंप्रदाय यांना उदार दृष्टीकोणातून समान व्यासपीठ दिले जाते. जैन समाजातील

महत्त्वाच्या सर्व घडामोडी 'जैन जागृति' मासिकामुळे महाराष्ट्रातील जैन समाजाला समजतात.

जीवनात सुख, शांती आणि समाधान देणारे वाङ्मय प्रत्येक अंकात असते. या सर्व कारणांनी हे मासिक सर्व समाजाला आपलेसे वाटते. जैन इतिहास, जैनांची थोर परंपरा, कथा साहित्य, धार्मिक व सामाजिक कार्याची माहिती समाज बांधवां पर्यंत पोहोचवणे व जैन बांधवात धर्म जागृति, जैनत्वाचा अभिमान निर्माण करणे हे कार्य जैन जागृति मासिक यशस्वीपणे करत आहे.

जैन धर्माला अल्पसंख्याक दर्जा

जैन धर्म हा स्वतंत्र व प्राचीन धर्म असून तो कोणत्याही धर्माची शाखा उपशाखा नाही. जैन धर्माला केंद्रात व राज्यात धार्मिक अल्पसंख्याक दर्जा मिळावा यासाठी जैन जागृति मासिकात या संदर्भात सन १९९५ पासून या विषयावर अनेक लेख, मुलाखती, बातम्या दिल्या. महाराष्ट्रात या संदर्भात पहिला लेख जैन जागृति मासिकात आला. हा विषय जास्तीत जास्त जैन बांधवा पर्यंत पोहोचवला. समाजात या संदर्भात जागृति निर्माण केली.

धर्माच्या कॉलममध्ये जैन लिहा

भारत सरकार दर दहा वर्षांची जनगणना करते. यात जैनांची लोकसंख्या फार कमी येते. जैन बांधवांना या दृष्टीने जागृत करण्यासाठी अनेक लेख प्रसिध्द केले. दर अंकात या संदर्भात निवेदन प्रसिध्द केले जाते.

जैन विधीचा प्रचार

जैन बांधवानी दीपावली पूजा, लग्न कार्य इ. विधी जैन धर्मा प्रमाणे कराव्या या संदर्भात लेख, बातम्या दिल्या. जैन जागृति मध्ये दीपावली पूजनाची विधी दरवर्षी दिली जाते. आज सर्वात जास्त जैन समाज जैन जागृति मासिक समोर ठेवून दीपावली पूजा करतात.

५० व्या वर्षात १६५६ पाने प्रकाशित

जैन जागृति मासिकाने ५० व्या वर्षाच्या (सप्टेंबर २०१८ ते ऑगस्ट २०१९) काळात १६५६ पानांचा मजकूर प्रकाशित केला आहे.

www.jainjagruti.in

जैन जागृति मासिकाची www.jainjagruti.in ही वेबसाईट अल्पकाळात लोकप्रिय झाली आहे. या वेबसाईटवर जैन जागृति संबंधी सर्व माहिती दिलेली आहे. अल्पकाळात खुप लोकांनी वेबसाईटला भेट दिली आहे. या वेबसाईट द्वारा अनेक समाजबांधव ऑनलाईन जैन जागृति वर्गणी व जाहिरातचे पेमेंट करत आहेत.

जाहिरातदारांचे सहकार्य

जैन जागृति गेली ५० वर्षे मासिक प्रकाशन द्वारे समाजाची जी सेवा करीत आहे, त्याला आमच्या जाहिरातदारांचे मोलाचे सहकार्य मिळत आहे. जैन जागृति प्रकाशित होणारे चांगले व वाचनीय साहित्य, नियमितपणा, संप्रदाय सद्भाव, संपूर्ण भारतात प्रचंड वर्गणीदार व जाहिरातीचे माफक दर या जैन जागृतिच्या वैशिष्ट्यामुळेच जैन जागृति मासिकाला शहर, तालुका, अगदी लहान गावातील समाज बांधवांनी जाहिरातीचे सहकार्य दिले आहे. काही व्यापारी, उद्योजक अनेक वर्षे सातत्याने जैन जागृति मासिकात जाहिरात देत आहेत. जाहिरातदारांच्या सहकार्यामुळेच जैन जागृति मासिक नियमित प्रकाशित होत आहे.

सर्व जाहिरातदारांचे खुप खुप आभार, धन्यवाद !

जैन जागृति मासिक जास्तीत जास्त समाज बांधवां पर्यंत पोहचण्यासाठी जैन जागृतिने ३५ प्रतिनिधींना नेमले आहेत. या सर्वांमुळे जैन जागृति मासिक महाराष्ट्र व भारतात हजारो घरात पोहचला आहे.

आचार्य, साधु-साध्वी, समाज बांधव

शेकडो - अभिप्राय आशीर्वाद !

या ५० वर्षात जैन जागृतिने अनेक विशेषांक सहीत सुमारे ५९१ अंक प्रकाशित केले. हजारो घरात जैन जागृति पोहचला आहे. त्याद्वारे हजारो, लाखो लोक जैन जागृति बरोबर जोडले गेले आहे.

जैन जागृति - गोल्डन ज्युबिली वर्षातील पहिला

अंक, सप्टेंबर २०१८ पर्युषण अंकापासून वाचकांचे मनोगत 'जैन जागृति - ५० व्या वर्षात पदार्पण' या सदरात दरमहा आचार्य भगवंत, साधु-साध्वी महाराज, समाज बांधव यांचे आलेली पत्रे जैन जागृति प्रकाशित केली जात आहेत. या सदरात प्रकाशित करण्यासाठी बरीच पत्रे, संदेश आमच्याकडे आली आहेत. यापैकी दरमहा काही पत्रे प्रकाशित केली.

ही सर्व पत्रे 'जैन जागृति' मासिकास, चोरडिया परिवारास अनमोल प्रशस्तिपत्रक, गौरव, सन्मान, पुरस्कारच आहेत. आचार्य, साधु-साध्वी, समाज बांधव यांनी दिलेले आशीर्वाद, प्रेम, शुभेच्छा आम्हांस फार अनमोल आहेत.

सुवर्ण महोत्सव - Golden Jubilee कार्यक्रम

गुरु भगवंतांचे आशिर्वाद व समाज बांधवांची मोलाची साथ, हजारो वर्गणीदार व जाहिरातदार, लेखक, प्रेस या सर्वांच्या सहकार्यामुळे आम्ही सुवर्ण

महोत्सव साजरा करित आहोत.

रविवार २० ऑक्टोबर २०१९ रोजी ५० वा वर्धापन दिना निमित्त भव्य स्टेज प्रोग्रॅमचे आयोजन करण्यात येणार आहे. त्यावेळी सुवर्ण महोत्सवी अंकाचे प्रकाशन करण्यात येईल. वर्धापन दिन कार्यक्रमास आपला सर्वांचा सहवास लाभावा ही मनःपूर्वक इच्छा. लोभ आहेच, तो वृद्धिंगत व्हावा.

या प्रदीर्घ कालखंडात काळानुसार आम्ही बदललो. वाचकांशी आमचे असलेले नाते अधिकाधिक दृढ झाले. हजारो वाचक आणि समाज बांधवांच्या आपुलकीच्या भावना यामुळेच आमची पुढील वाटचाल अधिक सुखकर होणार आहे.

गत वर्षात जैन जागृति मासिकाद्वारे कळत नकळत कोणाची मने दुखावली असल्यास जैन जागृति - चोरडिया परिवार आपली हार्दिक क्षमायाचना मागत आहे.

जैन जागृति

ऑक्टोबर - नोव्हेंबर २०१९ (संयुक्त अंक)

दीपावली व गोल्डन ज्युबिली अंक

जैन जागृति जाहिरात देऊन जैन समाजाशी संवाद साधा.

या भव्य अंकासाठी दि. १ ऑक्टोबर २०१९ पर्यंत जाहिरात पाठवा.

आर्ट पेपरवर रंगीत (Colour) जाहिरात		व्हाईट पेपरवर एका रंगात (Black & White) जाहिरात	
▶ पूर्ण पान	रु. ८,५००/-*	▶ पूर्ण पान	रु. ४,०००/-
▶ १/२ पान	रु. ४,६००/-*	▶ १/२ पान	रु. २,४००/-
▶ * डिझाईन व पॉझेटिव्ह खर्च वेगळा		▶ १/४ पान	रु. १,२५०/-
▶ GST - 5 % Extra		▶ १/८ पान	रु. ८००/-

आजच्या स्पर्धेच्या युगात जाहिरात ही अत्यावश्यक बाब झाली आहे. जैन समाजात 'जैन जागृति' हे सर्वात प्रभावी माध्यम आहे. आपल्या व्यवसायाची जाहिरात 'जैन जागृति' मध्ये द्या. - संपादक

E-mail : jainjagruiti1969@gmail.com Website : www.jainjagruiti.in

॥ वाचकांचे मनोगत ॥
जैन जागृति ५० व्या वर्षात पदार्पण...

जैन जागृति - गोल्डन ज्युबिली वर्षातील पहिला अंक, सप्टेंबर २०१८ पर्युषण अंका पासून वाचकांचे मनोगत 'जैन जागृति ५० व्या वर्षात पदार्पण' या सदरात दरमहा आचार्य भगवंत, साधु-साध्वी महाराज, समाज बांधव यांचे आलेली पत्रे जैन जागृति प्रकाशित केली जात आहेत. या सदरात प्रकाशित करण्यासाठी बरीच पत्रे, संदेश आमच्याकडे आली आहेत. यापैकी दरमहा काही पत्रे प्रकाशित केली जातात. सर्व पत्रे क्रमशः प्रसिध्द केले जातात. - संपादक

साध्वी डॉ. स्नेहप्रभाजी म.सा
जैन जागृति पत्रिका को आशीर्वाद

जगाने का महत्वपूर्ण कार्य

जैन जागृति शब्द ही आनंददायक है क्योंकि जगानेपर ही उजाला होता है। जितना उजाला घर में कहो, ऑफिस में कहो होगा उतनी ताजगी और स्फूर्ति होगी। जैन जागृति पत्रिका ने हमेशा जगाने का, जागने का महत्वपूर्ण कार्य किया है। जागरुकता जीवन का सजग प्रहरी है।

जैन जागृति पत्रिका से जीवन में सद्ज्ञान की ज्योति जगमगाती है। अंतरव्यथा को दूर करती है। जीवन का नवनिर्माण करती है।

यह पत्रिका आनंद का नंदनवन,

सुख का कल्पवृक्ष,

ज्ञान की गंगा,

सुसंस्कारों की मंजूषा, मानी जाती है।

जैन जागृति पत्रिका शांति का अमृतकलश,

सिध्दि की कामधेनु,

मोहमुर्च्छा के लिए संजीवनी बुटी है।

इस पत्रिका के सुवर्ण महोत्सव पर हार्दिक अभिनंदन करते हुए प्रभु से प्रार्थना करते है कि पत्रिका दीर्घायु हो, संपादक श्री. संजयभाऊ, सुनंदाभाभी को भी लंबी उम्र मिले, स्वस्थता प्राप्त होवे। निरोगवान रहकर पत्रिका के माध्यम से जिनवाणी जन-जन तक पहुंचाएँ और भविष्य में भी पहुंचाए। पत्रिका सभी की प्यारी बने यही स्नेहवृष्टि बरसाते है।

प्रेषक : साध्वी डॉ. स्नेहप्रभा
(वर्धमान प्रतिष्ठान, पुणे चातुर्मास)

नावास साजेसे कार्य

मा. संजयजी व सुनंदाभाभी सस्नेह जयजिनेंद्र,

“जैन जागृति या मासिकाने ५० व्या वर्षात पदार्पण केले ही अत्यंत आनंदाची व अभिमानाची गोष्ट आहे. विशिष्ट ध्येय डोळ्यासमोर ठेवून स्व. कांतीलालजी चोरडिया यांनी सुरु केलेली जैन जागृति ही मासिक पत्रिका बघता बघता सर्वात जास्त खप असलेली जैन पत्रिका झाली. स्व. कांतीलालजी पश्चात, त्यांचीच ध्येयधोरणे राबवत आपण उभयतांनी ज्या जिद्दीने व कष्टाने मासिक पुढे चालविले, त्याचे कौतुक करावे तेवढे थोडेच !

जैन धर्म हा एक प्राचिन स्वतंत्र धर्म असून तो कोणत्याही धर्माची शाखा नाही ही वास्तववादी भूमिका सातत्याने मांडत, धर्माच्या कॉलममध्ये फक्त 'जैन' लिहा हे प्रत्येक अंकात प्रतिपादन करत, जैन समाजात आपण जे जागृतीचे काम करत आहात ते अतीशय महत्वपूर्ण व मासिकाच्या नावाला साजेसेच आहे. आपल्या या कार्यासाठी जैन समाज कायम आपला ऋणी राहिल यात शंका नाही.

जैन धर्माचे मूळ तत्त्वज्ञान सांगणारे लेख प्रसिध्द करणे, तीर्थकरांचे चरित्र छापणे, गुरु महाराजांचे बोधप्रद लेख प्रसिध्द करणे, जैन समाजातील घडामोडी व विविध बातम्या सचित्र प्रसिध्द करणे, नवोदित लेखकांना प्रोत्साहन देणे, अंधश्रध्दा वाढविणाऱ्या लेखांना थारा न देता सुधारणावादी लेखांना जागा देणे, सामाजिक प्रश्नांचा उहापोह करणे, जैन समाजासाठी असणाऱ्या सरकारी योजनांना खास प्रसिध्दी देणे, चातुर्मास संबंधी विविध बातम्या लोकांपर्यंत पोचविणे आणि सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे पंथभेद न मानता सर्व पंथांना यथायोग्य स्थान देणे, अशा प्रकारच्या विविध अंगी लेखांमुळे व आपल्या समाजाभिमुख दृष्टिकोनामुळे ‘जैन जागृति’ हे मासिक समाजात मोठ्या प्रमाणात जागृतीचे व प्रबोधनाचे काम करत आहे. हे आपले कार्य निश्चितच स्पृहणीय आहे. आपले हे कार्य असेच सदोदित चालत राहो, समाजाकडून आपणास उत्तरोत्तर वाढता पाठिंबा मिळत राहो, याच आपणास व जैन जागृति परिवारास हार्दिक हार्दिक शुभेच्छा! सुवर्णपूर्ती वर्षानिमित्त आपले मनःपूर्वक अभिनंदन !

प्रेषक : श्रीपाल ललवाणी, माधवी ललवाणी, पुणे.
मो. ९८२३९७७४७२

अंकाचा सभासद आहे, अभिमान वाटतो !

जैन जागृति हे खरोखरच जैन समाजाचे मुखपत्र आहे. आपण त्यात अनेक विषय फार सुरेखपणे घेता. अनेक धार्मिक कथामुळे व लेखामुळे जैन धर्माविषयी खूप सखोल माहिती मिळते. तसेच समाजामध्ये

घडणाऱ्या विविध गोष्टींची माहिती मिळते. दिवाळीच्या सुमारास वही पुजनाचा विधी देता त्याचा खूपच फायदा होतो. तसेच त्यात पुजेचे मुहूर्तही देता त्याचा खूप लोक उपयोग करतात. आपला समाज कसा प्रगती करत आहे, आपल्या समाजातील मुले कशी प्रगती करत आहेत ते समजते. आपल्या समाजातील अनेक समाज सुधारकांची माहिती मिळते. अशा प्रकारे आपण अत्यंत माहितीपूर्ण अंक निर्माण करता या बद्दल आपले हार्दिक अभिनंदन ! आपल्या अंकास शतकोत्सव करण्याचे भाग्य लाभो ही प्रार्थना !

मी आपल्या अंकाचा सभासद आहे. मला आपल्या अंकाचा अभिमान वाटतो.

प्रेषक : शाह प्रकाश रमणलाल
लोणावळा. मो. ९७६४४४००८३

जैन जागृति – गोल्डन ज्युबिली !

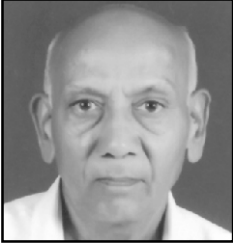
‘जैन जागृति’ मासिक राह दिखाता ।
सेवा एवं साधना पथपर निरंतर आगे बढता ॥१॥
‘गोल्डन ज्युबिली’ महोत्सव सोने पे सुहागा है ।
जैन धर्म का संदेश चारों ओर फैला रहा है ॥२॥
अमृतवाणी को जन-जन तक पहुँचाया है ।
सामाजिक एवं धार्मिक कार्य में अग्रसर है ॥३॥
जैन जागृति मासिक समाज का आईना है ।
ज्ञानका सागर है, धर्म ध्वजा फहराई है ॥४॥
इससे म.सा. के प्रवचन तथा अमूल्य विचार मिलते है।
सुवर्ण महोत्सव के प्रसंगपर हार्दिक शुभकामनाएँ ॥५॥

प्रेषक : समरतमल लुणावत, पुणे

समाज ढवळून काढणारा अंक – जैन जागृति

स्व. श्री. कांतिलालजींनी सुरु केलेले ‘जैन जागृति’ चार तपांच्या प्रचंड अनुभवाने महाराष्ट्रात तीर्थकर प्रणीत जैन धर्म व जैन संस्कृति टिकवून आज समाजाला उर्जीतावस्थेत ठेवणारे सुंदर मासिक ठरले आहे. साधू-साध्वीजींचे चिंतनपर उपदेश, विद्यार्थ्यांच्या उच्च शिक्षणाद्वारे मिळविलेल्या

प्राविण्याचे अभिनंदन करणाऱ्या बातम्या व फोटो, सामाजिक व धार्मिक बोध देणारे निवडक लेख, जीवन साथी सदर, व्यवसायामध्ये भरभराट करण्यासाठीच्या आकर्षक जाहिराती, पुण्यस्मरण व भावपूर्ण आदरांजली, अर्थपूर्ण कविता आणि विनोद, समाज प्रबोधन लेखमाला यासारख्या अनेक अंगांनी नटविलेला हा अंक बनविला जातो. मुखपृष्ठ साधारणतः बारा प्रमुख कार्यक्रमांच्या ग्रुप फोटोंनी सजविला जातो. अंकाचे अंतरंग आणि बाह्यरंग देखणे बनविल्यामुळे जैन जागृतिच्या अंकात जैन धर्माचा आकर्षक चेहरा जाणवतो. ही सर्व किमया आधुनिक तंत्रज्ञानाचा उपयोग करून संजयजी व सुनंदाजी कौशल्याने प्राप्त करतात. दोघांना पुढील पन्नास वर्षे उत्तमोत्तम अंक निर्मिती करण्यासाठी मनःपूर्वक शुभेच्छा देवून अभिनंदन करतो. धन्यवाद !

प्रेषक : बालचंद्र रामचंद्र
मालु
चिंचवड ईस्ट, पुणे १९.
मो. ८६६८७६५००५

‘जैन जागृति’ ५० वर्षे समाजभिमुख मनाची

स्व. श्री. कांतीलालजी चोरडिया यांनी लावलेला छोटा वृक्ष आता मोठा वटवृक्ष झाला. अतिशय अभ्यासपूर्ण लेख व लेखांद्वारे समाजाला त्यांनी मार्गदर्शन केले. आता पुढील पिढी श्री. संजय चोरडिया व भाभी हे कार्य नेटाने पुढे नेत आहेत. समाजाला असे हे कार्य योग्य ते मार्गदर्शन व दिशा दाखविते.

गेली १० वर्षे मी जैन जागृतिचा वाचक आहे. महाराष्ट्राच्या कानाकोपऱ्यात या मासिकाने जैन समाजामध्ये जागृति केलेली आहे. कै. कांतीलालजी चोरडिया यांची चिकाटी व मेहनत फळाला आली हे या मासिकाचे वैशिष्ट्य. माझ्या जैन जागृतिला शुभेच्छा!

मासिकाने उत्तरोत्तर प्रगती करावी व समाजाला संगठीत करून नेटाने प्रगती करावी म्हणजे भविष्यकाळात पुढल्या पिढीला त्यांचे विचार, लेख समाजाभिमुख कार्ये समाजाला प्रगती पथावर नेतील यात शंका नाही. पुन्हा मासिकाला शुभेच्छा !
शुभास्ते पंथानः संतू !

प्रेषक : जयंतीलाल बोरा, पुणे.
मो. ७०२८९९६१३४

साहित्यसेवा – सर्वोच्च व पवित्र सेवा

‘जैन जागृति’ या पुण्याहून प्रकाशित होणाऱ्या प्रचंड खपाच्या आणि जैन समाजात लोकप्रिय असणाऱ्या मासिकाला ५० वर्षे पूर्ण होत आहे त्याबद्दल आपले हार्दिक अभिनंदन आणि मासिकाला दीर्घकालीन शुभेच्छा !

मी आपल्या मासिकाचा सातत्याने वाचक असून वर्गणीदारही आहे. अनेक संग्राह्य विविध साहित्य आपल्या मासिकातून प्रसिध्द केले जाते जे प्रासंगिकही असते, तसेच जीवनाला आवश्यक असे विविध प्रकारचे बहुमोल असेही असते. थोडक्यात केवळ एकाच विषयाला धरून नव्हे तर जीवनाला सर्वांगीण उपयोगी पडणारे आणि जैन धर्म – परंपरा, संस्कृतीचा बहुमान टिकविणारे, सातत्याने त्यासाठी संपादकीय विभागाकडून दक्षता बाळगणारी टीमला धन्यवाद. कारण त्यामुळेच छपाईपासून ते ग्राहकपर्यंत दक्षता घेतली जाते आणि अंक वर्षानुवर्षे सातत्याने सर्वांगीण प्रगतीपथावर आहे. वाचकांना खाद्य पुरवित आहे.

शेवटी ‘साहित्यसेवा’ ही सर्वाच्च आणि पवित्रही आहे असे मी या धावपळीच्या युगातही मानणारा आहे. त्यानेच देश, समाज, व्यक्तीला मन आणि शरीर स्वास्थ्य मिळते व प्रगती, विकास सहज साध्य होतो. असो, भावी वाटचालीबद्दल मनःपूर्वक शुभेच्छा!

प्रेषक : रमणलाल रामचंद्र सुराणा, नाशिक.
फोन ०२५३-५१७२२५

हर महिने जैन जागृति का इंतजार

आपके इस सर्वोत्तम मासिक के सुवर्ण महोत्सव २०१९ पर मेरी तथा पारीवार 'गोकुळप्यार' की ओर से अनेक अनेक शुभकामनाएँ एवं बधाईयाँ स्विकारें।

यह पत्रिका ५० साल पहले आपके पिताजी श्रीमान कांतिलालजी के समय निकली हुई पुस्तिका है। जिस समय मैं बजाज ऑटो कॉलनी में रहता था और उस समय मेरे घर आकर मुझे आजीवन सदस्य १५१ रु (एकसौ एकावन्न) में ३० साल का मेंबर बना लिया था और भी सदस्यों की मुलाकत कर दि थी और तबसे हम दोस्त बन गये थे। खैर समय निकल गया और आज भी पत्रिका समय पर, रेग्युलर मिल रही है।

जबसे आप दोनों ने (सौ. सुनंदा) साथ में काम संभाला तबसे पत्रिका में बहुत जागृति हुयी / अच्छे अच्छे संतो के लेख समाज के प्रती कर्तव्य, उन्नती, कागज में बदलाव, ग्लोसींग पेपर, जाहिरात, मासिक का सेटअप, अच्छी प्रिटींग इ. कारण पत्रिका ऊँचाई पर पहुँच गई और काफी ग्राहक भी बन गये। आपके इस सुंदर, अच्छे गुणो सहित पत्रिका के लिए अनेक अनेक धन्यवाद !

जैन जागृति के वैशिष्ट्य

- * रेग्युलर + समय पर आनेवाली - जैन जागृति
- * जैन समाज का एक संघ जागृत करनेवाली - जैन जागृति
- * सभी संप्रदाय संत सतीयाजी के लेख - जैन जागृति
- * सबसे ज्यादा ग्राहकों के हाथ में आनेवाली - जैन जागृति
- * दीपावली, चातुर्मास, इ. विषयों के तिर्थकरों की मालूमात, तिर्थयात्रा, मंदीर पूर्ण लेख - जैन जागृति
- * जैन समाज के हित / परखड विचारधारा - जैन जागृति
- * जनरल लेख, उपयुक्त मालूमात, उपवर लडके -

लडकियाँ, परिक्षा में यश, विवाह संपन्न, श्रध्दांजली, हास्य विनोद, विचारधारा इ. सभी लेख - जैन जागृति

* और इससे भी ज्यादा 'हजर जबाबी' - जैन जागृति

जितना भी लिखु कम है और इसी कारण हर महिने हम अंक आने तक जैन जागृति का इन्तजार करते है।

ऐसा ही आगे बढो और सफलता प्राप्त करो यह सदिच्छा, भावना रखते है।

जय गुरुदेव, जय आनंद, जय महावीर !

प्रेषक : कांतिलाल मुनोत, निगडी, पुणे.

मो. ९६५७०१८८८९

कौतुकास्पद कार्य

श्री. कांतिलालजी व मी साधारण १९४५-४६ साली आम्ही जुन्नरला जैन बोर्डिंग मध्ये शिक्षणाकरिता होतो. त्यांनी पुणे येथे पुढील शिक्षणाकरिता प्रथम गुरुवार पेठेत लहानशी खोली भाड्याने घेऊन राहू लागले. शिक्षकाची व प्राध्यापकाची नोकरी काही वर्षे केली. जैन जागृति मासिकास १९६९ मध्ये सुरुवात केली त्यावेळेस लावलेले हे रोपटे वटवृक्षात पदार्पण करित आहे, याचा मला आनंद होत आहे. त्यांचा स्वभाव मनमिळावू, मितभाषी होता. कष्टाळू व जिद्द हे गुण त्यांचे जवळ असल्यामुळे आज ह्या अंकास खूप प्रसिध्दी मिळत गेली. त्यानंतर चि. संजय व सौ. सुनंदा चोरडिया यांनी ही परंपरा चालू ठेवली हे कौतुकास्पद म्हणावे लागेल.

प्रेषक : श्री. हरकचंदजी दुगड
धनकवडी, पुणे

जैन जागृति - उत्कृष्टताचा परिचय

जून २०१९ चा जैन जागृतिचा अंक एकाच बैठकीत वाचून काढला. अत्यंत माहितीपूर्ण व वाचनीय असा अंक आहे.

जुलैचा अंक पण वेळेवर मिळाला, वाचनीय तर आहेच. जैन जागृतीची ५० वर्षांची वाटचाल व त्यावरील गुरु भगवंताच्या प्रतिक्रिया, अभिप्राय, वाचकांचे अभिप्राय हे सर्व वाचून जैन जागृती व चोरडिया परिवाराबद्दल वाचकांना किती आपुलकी व स्नेह आहे हे सर्व आनंददायक आहे.

विशेष हे की, छपाईच्या चुका आपल्या अंकात कधीही आढळल्या नाहीत मी सतत काळजीपूर्वक वाचतो हे आता अभिमानाने सांगू इच्छितो.

उत्तरोत्तर प्रगति आपल्या मासिकाची होत राहिलच. शुभेच्छांचा पाऊस हेच सांगतो. माझ्या सदैव शुभेच्छा ! समाजाचे हे मुखपत्र असेच पुढे-पुढे जात राहो. स्व. कांतीलालजी चे धोरण या मागे आहे, प्रयत्न, प्रामाणिकपणा आहे, हे सांगणे न लागे।

प्रेषक : मगनलाल जैन, कोल्हापूर.
मो. ९२२६८८३४९३

सेवावृत्तीने कार्यरत मासिक

जैन जागृती ५० व्या वर्षात पदार्पण करित आहे त्या बद्दल हार्दिक शुभकामना !

अत्यंत मोहक बांधणी, त्यात उच्चविचार, अध्यात्मिक वृत्ती, समाजमनाची जाण आणि मान ठेवणारे, केवळ सेवावृत्तीने कार्यरत राहणारे मासिक पत्र म्हणजेच 'जैन जागृती' होय.

समाज जीवनाला एकसंघ ठेवण्याची किमया सेवादानानेच महत्त्वपूर्ण ठरली आहे. आज मोबाईलच्या स्क्रीनला टच होणारे संवाद घडतात, पण मनाला भिडणारे संवाद 'जैन जागृती'च करू शकतो.

शुभेच्छुक
रतीलाल भळंगट
कोथरुड, पुणे २९

जैन जागृती

ऑक्टोबर - नोव्हेंबर २०१९ (संयुक्त अंक)

दीपावली व गोल्डन ज्युबिली अंक

जैन जागृतीत जाहिरात देऊन जैन समाजाशी संवाद साधा.

या भव्य अंकासाठी दि. १ ऑक्टोबर २०१९ पर्यंत जाहिरात पाठवा.

आर्ट पेपरवर रंगीत (Colour) जाहिरात		व्हाईट पेपरवर एका रंगात (Black & White) जाहिरात	
▶ पूर्ण पान	रु. ८,५००/-*	▶ पूर्ण पान	रु. ४,०००/-
▶ १/२ पान	रु. ४,६००/-*	▶ १/२ पान	रु. २,४००/-
▶ * डिझाईन व पॉझेटिव्ह खर्च वेगळा		▶ १/४ पान	रु. १,२५०/-
▶ GST - 5 % Extra		▶ १/८ पान	रु. ८००/-

आजच्या स्पर्धेच्या युगात जाहिरात ही अत्यावश्यक बाब झाली आहे. जैन समाजात 'जैन जागृती' हे सर्वात प्रभावी माध्यम आहे. आपल्या व्यवसायाची जाहिरात 'जैन जागृती' मध्ये द्या. - संपादक

E-mail : jainjagruti1969@gmail.com Website : www.jainjagruti.in

कच्छर तपशील - सप्टेंबर २०१९

- ❖ **आचार्य शिवमुनिजी म.सा. चातुर्मास, पुणे**
आत्मध्यानी आचार्य सम्राट डॉ. श्री. शिवमुनिजी म.सा., युवाचार्य श्री. महेन्द्रऋषिजी म.सा. आदि ठाणा १६ यांचा शिवाचार्य समवसरण, वर्धमान सांस्कृतिक भवन, बिबवेवाडी, पुणे ३७ येथे भव्य चातुर्मास संपन्न होत आहे.

येथे रोज सकाळी प्रार्थना, ध्यान, योगसाधना, प्रवचन, धार्मिक प्रशिक्षण, प्रतिक्रमण इत्यादी कार्यक्रम होत आहे. प्रवचनास रोज हजारो श्रावक-श्राविका येत आहेत. एक दिवसीय, दोन दिवसीय, चार दिवसीय, ध्यान साधना शिबीराचे आयोजन संपन्न झाले. या चातुर्मासात धार्मिक कार्यक्रमासोबतच वेगवेगळ्या क्षेत्रातील मान्यवरांचे दर शुक्रवारी रात्री ८.०० ते १०.०० या वेळेत व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले आहे.

श्री. वर्धमान श्वेतांबर स्थानकवासी जैन श्रावक सकल संघ, पुणे यांच्या वतीने चातुर्मास सोहळ्याची ज्य्यत तयारी करण्यात आली आहे. श्री. प्रकाशजी रसिकलालजी धारीवाल परिवारातर्फे अतिशय भव्य मंडप उभारण्यात आलेले आहे. संपूर्ण चातुर्मासात गौतमप्रसादीचा लाभ सौ. सुरेखा लखीचंदजी खिंवसरा परिवार यांनी घेतलेला आहे. श्री. राजेशजी नौपतलालजी सांकला परिवारातर्फे भव्य ध्यान हॉल उभारण्यात आला आहे.

संवत्सरी महापर्व निमित्त २७ ऑगस्ट ते ३ सप्टेंबर विशेष कार्यक्रमाचे आयोजन केलेले आहे. प्रतिदिन कार्यक्रम - प्रार्थना, योग प्राणायाम, ध्यान, श्री अंतकृत दशांग सूत्र वाचन - श्री शुभममुनीजी म.सा., प्रवचन - युवाचार्य प्रवर श्री महेन्द्र ऋषिजी म.सा., श्री संघ सूचनाए, शिवाचार्य श्री जी प्रवचन, प्रत्याख्यान एवं मंगलपाठ, श्री. कल्पसूत्र वाचन - प्रवर्तक श्री प्रकाशमुनीजी म.सा., विभिन्न स्पर्धा, मांगलिक, प्रतिक्रमण इ. कार्यक्रम होत आहे.

चातुर्मासाच्या यशस्वीतेसाठी सर्वश्री प्रकाश धारीवाल, विजयकांतजी कोठारी, पोपटलाल ओस्तवाल, विजय भंडारी, राजेशकुमार सांकला, बाळासाहेब धोका, अरुण शिंगवी, पन्नलाल लुणावत, रमेशलाल गुगळे, संजय सांकला, माणिकचंद दुगड, विजयकुमार धोका, अनिल नहार, आदेश खिंवसरा, रामलाल शिंगवी, दिलीप कटारिया, अशोक मुनोत, कांतीलाल बाफना, सुरेश गांधी, प्रकाश बोरा, कांतीलाल गुंदेचा, पारस छाजेड, पुखराज हिरण, जितमल कोठारी, अभय छाजेड, बाळासाहेब ओसवाल, प्रवीण चोरबेले, गणेश ओसवाल, हरसुख बोरा, अविनाश कोठारी, सुभाष मुथा, विजय भटेवरा, अशोक लोढा, रमणलाल लुंकड, दिपचंद पारख, शिरीष भन्साळी, अविनाश चोरडिया, विमल बाफना आदी मंडळी तसेच युवक कार्यकर्ते व महिला मंडळाच्या पदाधिकारी विशेष प्रयत्नशील आहेत. ●

- ❖ **आचार्य श्री आनंदऋषिजी जन्मोत्सव - बेंगलोर**
बेंगलोर येथे आचार्य श्री आनंदऋषिजी म.सा. यांचा १२० वा जन्मोत्सव व अठ्ठाई महोत्सव उपाध्याय प्रवर श्री प्रवीणऋषिजी म.सा., पूज्य श्री तीर्थेशऋषिजी म.सा., आचार्य प्रवर श्री कीर्तिप्रभसूरीश्वरजी म.सा., आचार्य श्री देवेन्द्रसागरसूरीश्वरजी म.सा., अनुष्ठान आराधिका महासती श्री कुमुदलताजी म.सा., ओजस्वी वक्ता दिवाकर ज्योति पुज्या महासती श्री जयश्रीजी म.सा. व सिध्दांताचार्य पुज्या श्री प्रतिभाश्रीजी म.सा. यांच्या पावन सानिध्यात सुमारे ५००० श्रावक श्राविका यांच्या उपस्थित सानंद संपन्न झाला.

- ❖ **क्षेत्रपाल प्रतिष्ठान - श्री. रमणलालजी लुंकड - सन्मान**
क्षेत्रपाल प्रतिष्ठान, नवकार तीर्थ, लोणीकंद पुणे येथे वाणीभूषण श्री प्रीतिसुधाजी म.सा. यांचा ७७ वा जन्मदिन ४ ऑगस्ट रोजी साजरा करण्यात आला. यावेळी पुणे येथील सामाजिक, धार्मिक

- कार्यात अग्रेसर, दानवीर श्री. रमणलालजी लुंकड यांनी गोशाळेला मोठी दान राशी घोषित केली. यावेळी त्यांचा सन्मान करताना क्षेत्रपाल प्रतिष्ठानचे ट्रस्टी श्री. सतीशजी सुराणा, श्री. सुभाषजी मुथा, श्री. रविंद्रजी नहार, श्री. संजयजी चोरडिया, श्री. विजयजी बाफना, श्री. लालचंदजी कर्नावट, श्री. विजयजी समदडिया इत्यादी.
- ❖ **पुज्य गुरुदेव राकेशभाई, पुणे**
पुणे येथील सूर्यदत्ता ग्रुप ऑफ इन्स्टिट्यूट ने पूज्य गुरुदेवश्री यांना 'Spirituality - Spreading Value Based Guidance Across the Globe' च्या प्रति मौल्यवान योगदान बद्दल 'Surya Ratna - The Saint of Modern India, Suryadatta National Lifetime Achievement Award' ने सन्मानित केले. हा अॅवॉर्ड सूर्यदत्ता एज्युकेशन फाउन्डेशनचे प्रेसिडेन्ट प्रा.डॉ. श्री. संजय बी. चोरडिया, सौ. सुषमा एस. चोरडिया, विख्यात योग वैज्ञानिक डॉ. समप्रसाद विनोद, नगरसेवक श्री. प्रवीण चोरबेले, श्री. पृथ्वीराज धोका यांच्या हस्ते देण्यात आला.
 - ❖ **श्री. ओमप्रकाशजी रांका, पुणे – पुरस्कार**
पुणे येथील प्रसिध्द सराफ व्यवसायिक, सामाजिक, धार्मिक कार्यात अग्रेसर श्री. ओमप्रकाशजी रांका यांना राष्ट्रवादी काँग्रेस व चिंतामणी विद्यापीठ द्वारा आयोजित गुरुजन गौरव समारोहात श्री अजीत पवार यांच्या हस्ते “गुरुजन पुरस्कार” देण्यात आला.
 - ❖ **श्री. बस्तीमलजी सोळंकी, पुणे – सन्मान**
पुणे येथील सामाजिक, धार्मिक कार्यात अग्रेसर श्री. बस्तीमलजी रतनचंदजी सोळंकी यांचा पुणे म.न.पा. तर्फे स्वातंत्र दिन १५ ऑगस्ट रोजी विशेष सन्मान करण्यात आला. श्री. बस्तीमलजी यांना मोमेंटो देताना पुण्याचे महापौर सौ. मुक्ता टिळक, सभागृह नेता श्री. श्रीनाथजी भिमाले, स्थायी समिती अध्यक्ष श्री. कांबळे, नगरसेवक श्री. प्रवीणजी चोरबेले इत्यादी मान्यवर.
 - ❖ **जैन समाज गौरव – प्रा. डॉ. संजयजी चोरडिया**
जैन जागृतिच्या “जैन समाज गौरव” या मालिकेत पुणे येथील सूर्यदत्ता ग्रुप इन्स्टिट्यूटचे प्रा. डॉ. संजयजी चोरडिया यांची मुलाखत या अंकात पान नं. ९१ वर प्रसिध्द केली आहे.
 - ❖ **संचेती ट्रस्ट, पुणे**
पुणे येथील इंदूमती बन्सीलाल संचेती ट्रस्ट तर्फे पुणे येथील ३०० पुरग्रस्तांना जीवनाश्यक वस्तुंचे वाटप करण्यात आले. या वेळी ट्रस्टचे अध्यक्ष अभय संचेती, काँग्रेसचे माजी शहराध्यक्ष अॅड. अभय छाजेड, स्थायी समितीचे माजी सभापती अतुल शितोळे, आरोग्य निरीक्षक संजय मानमोडे, सुभाष पगारिया, विजय सिंघवी, सतीश श्रीश्रीमाळ, अनिकेत जगताप आदी उपस्थित होते.
 - ❖ **सौ. सायरबाई बाफना – ८१ वा वाढदिवस**
नरडाणा निवासी श्री. अशोक बाफना व पुणे निवासी CA श्री. पारस बाफना यांच्या मातोश्री सौ. सायरबाई सुवालालजी बाफना यांचा ८१ वा वाढदिवस तसेच बाफना परिवाराच्या ४ पिढीचा सामुहिक रक्षाबंधन सोहळा सहपरिवार फार मोठ्या उत्साहाने व आनंदाने नाशिक येथे साजरा करण्यात आला. ●

**तपस्या करनेवाले तपस्वीयों के लिए
पारणा करने के समय लगनेवाली
उकाळी पावडर विनामूल्य उपलब्ध**
संपर्क : काळुराम मंगलचंद नगरवाला
११२९ – स्वाती सदन
निंबाळकर तालिम के बाजू में,
सदाशिव पेठ, पुणे. फोन : ०२०-२४४५५६६३

त्योहारों में सर्वश्रेष्ठ त्योहार दीपावली क्योंकि इसे भारतभर में बड़े उत्साह और उमंग के साथ मनाया जाता है। यह दीपकों का, प्रकाश का, चैतन्य का, शुभ संकल्पों का मंगलमय त्यौहार है।

जैन समाज में इस त्योहार का विशेष महत्त्व इसलिए है कि इसी दिन अमावस्या को भगवान महावीर स्वामी का निर्वाण हुआ था। वे जन्म-मृत्यु के दुखों से मुक्त होकर मोक्ष गामी हुए। चतुर्दशी और अमावस्या दो दिन लगातार भ. महावीर स्वामी जनसमुदायों को अंतिमदेशना (उपदेश) देते रहे। वह उपदेश ही उत्तराध्ययन सूत्र है। जिसका पठन-पाठन श्रवण इन दिनों में किया जाता है। कई महानुभाव बड़ी श्रद्धा के साथ उपवास करते हैं। भ. महावीर का जाप करते हैं। पौषध के साथ उपवास करते हैं। कार्तिक सूद प्रतिपदा के दिन प्रथम गणधर गौतमस्वामीजी को केवलज्ञान प्राप्त हुआ। नए वर्ष के प्रातःकाल में गौतमस्वामीजी का जाप किया जाता है। सभी भक्त जन सुबह गुरु भगवंतों के मुखारविंद से शुभ मांगलिक श्रवण करते हैं। मंत्र गर्भित स्तोत्र का श्रवण करते हैं। इसके बाद ही अपने कार्य का प्रारंभ करते हैं।

दीपावली त्योहार हमारे लिए एक महत्त्वपूर्ण आध्यात्मिक त्योहार है।

दीपावली पूजन विधि

सर्व प्रथम घर के सभी सदस्य मंगलभावना के साथ तीन बार नवकार महामंत्र का भक्तिसे भर कर उच्चारण करे।

नवकार महामंत्र

णमो अरिहंताणं, णमो सिध्दाणं, णमो आयरियाणं,

णमो उवज्झायाणं, णमो लोए सव्वसाहूणं,
एसो पंच णमोक्कारो, सव्वपावप्पणासणो,
मंगलाणं च सव्वेसिं, पढमं हवइ मंगलं ॥

तीर्थकरों को वंदन

समवशरण का स्मरण कर पूर्व और उत्तर दिशा के बीच ईशान्य दिशा में महाविदेह क्षेत्र है वहाँ बीस विहरमान तीर्थकर वर्तमान में विराजमान है अतः अत्यंत भावपूर्ण हृदय से उन्हें तीन बार वंदन नमन करें।

गुरु भगवंत को वंदन

जो गुरु आपने माने हैं उन्हें श्रद्धापूर्वक वंदना करना।

- शुभ मुहूर्त पर गद्दी या गालीचा बिछाकर भ. महावीर स्वामीजी, श्री गौतम स्वामीजी, श्री लक्ष्मी देवी, श्री सरस्वती देवी के फोटो पूर्व या उत्तर दिशा में रखें।
- गद्दीपर नई बहियाँ (नोट बुक), बिल बुक, चेक पुस्तक, सुवर्ण-चांदी या धातु के देवी देवताओं के सिक्के, नया पेन पूजा की सामग्री रखें।
- पूजा के लिए साहित्य - खाने के पान डंढल सहित, सुपारी, लौंग, इलायची, कुंकुम, वासक्षेप अक्षदा (चावल), श्रीफल, फूल, घी का दीया, धूप, अगरबत्ती, जल, फल, ईख (Sugar cane), नैवेद्य, लाभ (लाह्या) बत्तासा, मोली, आरती के लिए कपूर।
- पूजा करनेवाले घर का मुखिया तीन नवकार मंत्र का जाप करके हाथ में मोली बाँधे। फोटो, सिक्के इनको तिलक लगाएँ अक्षदा चढावे।
- गद्दी की दाहिनी तरफ घी का दीया और बायीं तरफ धूप अगरबत्ती लगाएँ। और साईड में ईख (Sugar cane) खडा रखें।

ॐ ज्हीं श्री भगवत्यै, केवलज्ञान स्वरूपायै,
लोकालोक प्रकाशिकायै, सरस्वत्यै, लक्ष्म्यै (जलं)
समर्पयामि स्वाहा ।

दूसरी बार यही श्लोक बोलते हुए जल की जगह
चंदन बोले इस प्रकार आठों ही वस्तुओं के नाम लेकर
आठ बार यह श्लोक बोलें ।

पूजा में सभी सदस्य खड़े होकर निम्नलिखित
प्रार्थना बोलें ।

॥ श्री सरस्वती स्तोत्र ॥

सकल लोक सुसेवित पंकजा
वर यशोजित शारद कौमुदी,
निखिल कल्मष नाशन तत्परा
जयतु सा जगतां जननी सदा ॥
कमल गर्भ विराजित भूधना,
मणि किरीट सुशोभित मस्तका,
कनक कुंडल भूषित कर्णिका,
जयतु सा जगतां जननी सदा ॥
वसुहरिद् गज संस्नपितेश्वरी
विधृत सोमकला जगदीश्वरी,
जलज पत्र समान विलोचना
जयतु सा जगतां जननी सदा ॥
निज सुधैर्य जितामर भूधरा,
निहित पुष्कर वृंदल सत्कारा
समुदितार्क सदृतनु बल्लिका,
जयतु सा जगतां जननी सदा ॥
विविध वाञ्छित कामदुधाद्भूता,
विशद पद्म हृदान्तर वासिनी
सुमति सागर वर्धन चंद्रिका,
जयतु सा जगतां जननी सदा ॥

॥ श्री लक्ष्मी स्तोत्र ॥

नमोस्तुते महालक्ष्मी महासौख्य प्रदायिनी
सर्वदा देही मे द्रव्यं, दानाय मुक्ती हेतवे ॥ १ ॥
धनं धान्य धरां हर्ष, कीर्तिम्, आयुः यशः श्रियम्

वाहनाम् दन्तिन् पुत्रान, महालक्ष्मी प्रयच्छ मे ॥२॥
यन्मया वाञ्छितं देवी, तत्सर्वं सफलं कुरू
न बान्ध्यन्ता कुकर्माणि, संकटान्मे निवारय ॥३॥

॥ प्रार्थना ॥

सुंदर आरोग्य निवास करे दृढ तन में ।
आशा, उत्साह, उमंग भरे शुचि मन में ।
न हो अनुचित योग प्रयोग धन साधन में ।
उत्कृष्ट उच्च आदर्श जगे जीवन में ।
तम मिटे, ज्ञानकी ज्योति जगत में छाये ।
प्रभु ! दिव्य दिवाली भव्य भाव भर लाये ।

इसके बाद एक थाली में दीया लेकर कपूर से
आरती करे - निम्न आरती बोलें ।

॥ आरती ॥

सकल जिनंद नमी करी, जिनवाणी मन लाय ।
सरस्वति लक्ष्मी करू आरती, आतम सुगुरू पसाय ॥
ज्ञान जगत में सार हैं । ज्ञान परम हितकार ।
ज्ञान सूर्य से होता है, दुरित तिमिर अपहार ॥
श्री सरस्वती प्रभाव से, लहे जगत सम्मान ।
ज्ञान बिना पशु सारिखा, पावे अति अपमान ॥
श्रद्धा मूल क्रिया कही, ज्ञान मूल है तास ।
पावे शिव सुख आतमा, इससे अविचल वास ॥
अष्टमपद विशति पदे, सप्तम नवपद ज्ञान ।
तीर्थकर पदवी लहे, आराधक भगवान ॥

आरती के बाद निम्नलिखित अष्टदोहे बोलें ।

॥ अष्टदोहे ॥

अंगुष्ठे अमृत वसे लब्धितणा भंडार ।
जय गुरू गौतम समरिये, वाञ्छित फल दातार ॥१॥
प्रभू वचने त्रिपदी लही, सूत्र रचे तेणीवार ।
चऊदह पूरब माँ रचे, लोकालोक विचार ॥२॥
भगवति सूत्र कर नमी, बंधी लिपी जयकार ।
लोकलोकोत्तर सुख भणी, वाणी लिपी अढार ॥३॥
वीर प्रभू सुखिया थया, दिवाली दिन सार ।
अंतर महरत तत्क्षणे, सुखिया सहू संसार ॥४॥

केवलज्ञान लहे सदा, श्री गौतम गणधार ।
सुरनर पर्षदा आगले घट अभिषेक उदार ॥५॥
सुरवर पर्षदा आगले, भाखे श्री श्रुतनाण ।
नाण थकी जग जाणिये, द्रव्यादिक चौठाण ॥६॥
ते श्रुतज्ञान ने पुजिये, दीप धूप मनोहार ।
वीर आगम अविचल रहो, वर्ष एकवीस हजार ॥७॥
गुरू गौतम अष्टक कही, आणि हर्ष उल्लास ।
भाव भरी जे समरशे, पुरे सरस्वती आस ॥८॥

॥ लोगस्स (चउव्वीसत्थव) का पाठ ॥

लोगस्स उज्जोयगरे, धम्मतिथयरे जिणे ।
अरिहंते कित्तइस्सं, चउवीसं पि केवली ॥१॥
उसभमजियं च वंदे, संभवमभिणंदणं च सुमइं च ।
पउमप्पहं सुपासं, जिणं च चंदप्पहं वंदे ॥२॥
सुविहिं च पुप्फदंतं, सीयल सिज्जंच वासुपुज्जं च ।
विमलमणंतं च जिणं, धम्मं संतिं च वंदामि ॥३॥
कुंथुं अरं च मल्लिं, वंदे मुणिसुव्वयं नमिजिणं च ।
वंदामि रिट्ठनेमि, पासं तह वध्दमाणं च ॥४॥
एवं मए अभित्थुआ, विहुयरयमला पहीणजरमरणा ।
चउवीसंपि जिणवरा. तिथयरा में पसीयंतु ॥५॥
कित्तिवंदिय महिया, जे ए लोगस्स उत्तमा सिद्धा ।
आरुग्गबोहिलाभं, समाहिवरमुत्तमं दिंतु ॥६॥
चंदेसु निम्मलयरा, आइच्चेसु अहियं पयासयरा ।
सागरवरगंभीरा, सिद्धा सिद्धिं मम दिसंतु ॥७॥

॥ नमोत्थुणं का पाठ ॥ (२ बार)

नमोत्थुणं अरिहंताणं, भगवंताणं, आइगराणं,
तिथयराणं, संय-संबुद्धाणं, परिसुत्तमाणं पुरिस-
सीहाणं, पुरिस-वर-पुण्डरीयाणं, पुरिसवरगंध-
हत्थीण, लोगुत्तमाणं, लोगनाहाणं, लोगहियाणं,
लोगपईवाणं, लोगपज्जोयगराणं, अभयदयाणं,
चक्खुदयाणं, मग्गदयाणं, सरणदयाणं, जीवदयाणं,
बोहिदयाणं, धम्मदयाणं, धम्मदेसियाणं,
धम्मणायगाणं धम्मसारहीणं धम्मवरचाउरंत-

चक्कवट्टीणं दीवोत्ताणं, सरणगइपइट्टाणं,
अप्पडिहयवरनाणदंसणधराणं, विअट्टछउमाणं,
जिणाणं जावयाणं, तित्राणं तारयाणं, बुद्धाणं बोहयाणं,
मुत्ताणं मोयगाणं, सव्वन्नूणं, सव्वदरिसीणं, सिव-
मयल-मरुअ-मणंत-मक्खय-मव्वाबाह-
मपुणरावित्ति-सिद्धिगइ-नामधेयं ठाणं संपत्ताणं नमो
जिणाणं जियभयाणं।

(दूसरे में - ठाणं संपाविउकामाणं णमो
जिणाणं जियभयाणं)

॥ मंगलपाठ ॥

चत्तारि मंगलं, अरिहंता मंगलं, सिद्धा मंगलं, साहू
मंगलं, केवलपण्णत्तो धम्मो मंगलं । चत्तारि लोगुत्तमा,
अरिहंता लोगुत्तमा, सिद्धा लोगुत्तमा, साहू लोगुत्तमा,
केवलपण्णत्तो धम्मो लोगुत्तमो । चत्तारि सरणं पव्वज्जामि,
अरिहंते-सरणं पव्वज्जामि, सिद्धे-सरणं पव्वज्जामि,
साहू-सरणं पव्वज्जामि, केवलपण्णत्तधम्मं सरणं
पव्वज्जामि। अरिहंतो का शरणा, सिद्धों का शरणा,
साधुओं का शरणा, केवलप्ररुपित दयाधर्म का शरणा।
चार शरणा, दुर्गति हरणा और शरणा नहीं कोय, जो
भवी प्राणी आदरे तो अक्षय अमरपद होय ।

अंगुष्ठे अमृत वसे, लब्धि तणा भंडार ।
श्रीगुरु गौतम सुमरिये, मनवांछित फलदातार।
भावे भावना भाविये, भावे दीजे दान ।
भावे धर्म आराधिये, भावे केवलज्ञान ।
पावे पद निर्वाण ॥

यहाँ दीपावली विधि संपन्न होती है । ●

दीपावली का यह दिन भगवान महावीर का निर्वाण
दिन है अतः भगवान के फोटो के सामने बैठकर तन-
मन को एकाग्र कर, धूप जलाकर रात्री में निम्न जप की
२०-२० मालाएँ जपें ।

ॐ ज्ञीं श्री महावीर स्वामी सर्वज्ञाय नमः
बादमें

ॐ ज्हीं श्री महावीर स्वामी पारंगताय नमः
की मालाएँ गिनें अथवा यथाशक्ति जाप करें।
कार्तिक सूद प्रतिपदा की सूर्योदय से पूर्व स्नानादि
के बाद नमस्कार महामंत्र का जप करें और
ॐ ज्हीं श्री गौतमस्वामी केवलज्ञानाय नमः
२० माला फेरें ।
फिर यह प्रार्थना बोले...

कुंदिदुगोखीर तुसार वन्ना
सरोज हत्था कमले निसन्ना
वाएसिरी पुत्थय वग्ग हत्था
सुहायसा अम्ह सया पसत्था

इस प्रार्थना के बाद विद्या संपदा का महान ओजस्वी
मंत्र का अवश्य जप करें (२० माला)

ॐ ज्हीं ॐ

जैन मंदिर या स्थानक में जाकर संतों का प्रभु का
दर्शन करें । मांगलिक श्रवण करें । गौतम स्वामी को
मध्यरात्री के बाद भली सुबह केवलज्ञान प्राप्त हुआ
अतः उस समय 'गौतम रास' अवश्य गावें ।

दीपावली की इस विधि को यथायोग्य पालन करें।
सबका भला हो मंगल हो - कल्याण हो । ●

सन २०१९ के दीपावली पूजनाचे मुहूर्त

- ❖ **पुष्प नक्षत्र** : आश्विन (मारवाडी मिति कार्तिक) वद्द ९
मंगळवार दि. २२-१०-२०१९ : सकाळी ९.३० ते ११.०० चल, ११.०० ते १२.३० लाभ,
१२.३० ते २.०० अमृत, दुपारी ३.३० ते ४.३० शुभ
- ❖ **धनत्रयोदशी** : (धनतेरस) आश्विन (मारवाडी मिति कार्तिक) वद्द १३
शुक्रवार दि. २५-१०-२०१९ : सायंकाळी ९.३० ते ११.०० लाभ
शनिवार दि. २६-१०-२०१९ : सकाळी ८.०० ते ९.३० शुभ, दुपारी १२.३० ते २.०० चल,
२.०० ते ३.३० लाभ, ३.३० ते ३.४५ अमृत
- ❖ **महालक्ष्मी पूजन (दीपावली वही पूजन)** : आश्विन (मारवाडी मिति कार्तिक) वद्द ३०
रविवार दि. २७-१०-२०१९ : दुपारी २.०० ते ३.३० शुभ, सायंकाळी ६.३० ते ८.०० शुभ,
८.०० ते ९.३० अमृत, ९.३० ते ११.०० चल
रात्री २.०० ते ३.३० लाभ, पहाटे ५.०० ते ६.३० शुभ
वृषभ लग्न कुंभ नवमांश सायंकाळी ७.२५ ते ७.३८, वृषभ लग्न वृषभ नवमांश रात्री ८.०४ ते ८.१७
वृषभ लग्न सिंह नवमांश रात्री ८.४४ ते ८.५८
- ❖ **नूतन वर्ष** : वीर संवत २५४६, विक्रम संवत २०७६, कार्तिक शु॥ १
सोमवार दि. २८-१०-२०१९ : सकाळी ९.३० ते ११.०० शुभ, दुपारी २.०० ते ३.३० चल,
३.३० ते ५.०० लाभ, सायंकाळी ५.०० ते ६.३० अमृत
श्री शुभम् भवतु !

प्रेषक : नवीनकुमार बी. शहा - २३० पाटील प्लाझा, मित्र मंडळ चौक, पुणे ९. मो. ९८२२०९०३३९
पं. भवरलाल, पुरूषोत्तम दायमा १३०६ रविवार पेठ, पुणे-२. फोन २४४७४८३५, मो. ९२७३७५१३४६